

Daniela

Walo bagubagunana

Buki bwaitete iwalowalo-masala tawae iyawatagili Daniela yo tomo Isileli tupwaliyao kolili yanuwa Babilon koina. Daniela ana tolo-kaiwe tomo Isileli ali Yaubada koina kaiwena mwa Babilon kana kinyao sitobalan.

Nuwatu lalakiliyao buki bwaite kalona mena bwaite siyaele

Edeededeli toweya talobai?

Isileli kilakaiwo nuwanuwali tano kanna koina sikekan peina 1

Daniela kin Nebukadinesa kenona ibui peina 2

Daniela mekanakavao kokotomo kana pwalou sisikotanan peina 3

Tawae iyawatagili kin Nebukadinesa koina iboma iwalo-masalan peina 4

Daniela lelelele kana katai ibui peina 5

Daniela sigabaen laiyan kali gula koina peina 6

Buki Daniela meuloina nige kabubui bwaimwanamo peina 1 kanasiga peina 6.

Daniela me ana eliyamwao sisikulu Babilon koina

¹ Saugana Yeoyakim iya Yudiya ali kin, iloiloina bolime yaiyona kalona mena, kabo Nebukadinesa, Babilon ali kin ana tokaleyayao ikalaili yo sisae dedei Yudiya yo mekalikavao Yelusalema sikaleya. Babilon Yelusalema kana

kamwasa meuloili simiya-kausili kisi tomoliyao siyawatagili siyabubu. ² Kabo Yaubada italam Yudiya ali kin Yeoyakim sikabi-kalatan yo tabe Nume Tabu Yelusalema gogona tupwana sikalaili. Gogoliyaone silawagili sipeili Babilon ana yaubada ana nume tabu ana gogo kaba lopei mena. Besiele tabe tomo tupwaliyao sipanli silawagili Babilon. ³ Kabo kin Nebukadinesa iwalo ana topaisowao ali tobaguna koina, esana Asipenasi igite-sipwaili Isileli kilakai panpanli kaloli mena. Gitesipwane ilau tem kin o tem towasawasa natuliyao kolili. ⁴ Tabu yabo mekana kasiebwa, kali koleya namwanamwana, nuwali sonosonogali, siyasili namwanamwa, yo ali katai imwayamwayau kabo sowasowali sipaisowa kin ana nume mena. Na Asipenasi iyakayakatai kolili kaina Babilon lelelelena yo yasiyasilina. ⁵ Kin ana topaisowa kali lolina ipei kaliyate kaigeda kaigeda kali yo kali oine silawagilimaya ana nume mena. Asipenasi yakato iyakayakataili bolime yaiyona, imwawasi kabo silau kin igitaili, tem sowasowali sipaisowa kin koina o nigele. ⁶ Siya sigite-sipwaili kaloli mena esaliyao bwaite, Daniela, Ananaya, Miseli yo Asalaya, siya silaomaya susu Yuda koina. ⁷ Asipenasi esaliyao waluwaluli ipeili. Daniela ipei Belitesesa, Ananaya ipei Setaleki, Miseli ipei Misake yo Asalaya ipei Abedenigo.*

Daniela yo kanakavao Yaubada ana lolina sibenalan

---

* **1:7** Esaliyao waluwaluli kaina Babilon

⁸ Daniela inuwanuwatu tabu kan yo wain silalaoma kin ana nume mena na kolili ikekekan, kaiwena Yaubada ana lolina iba tem kan besiele ikan, kani ikabi-yabiki. Kabo ikawanoi tobaguna Asipenasi koina tabu iwowolena.

⁹ Yaubada Asipenasi katena iyabiga kabu Asipenasi me ana mulolo yo nuwanuwana Daniela isagui. ¹⁰ Na iyamo iwalo Daniela koina iba, “Yagu taubala kin yamatausan. Kami lolina iwalowen tawae wakan yo tawae kwanuma. Tem kanne nige yaeyawa yo kwapwagege yo yomiu nige kannali sinanamwanamwa na nige besiele kilakaiwo meuloili kani kin iunuyamateyau.”

¹¹ Na Asipenasi togite-kalatan yabo ipei na yoli esopali igite-kalatagili. Kabo Daniela ilau kali togite-kalattanne koina, ¹²⁻¹³ yo iba, “Tem kutalam kai kakekan tano kanna koina yo waila bwagabwaga koina kanuma, na siya kilakaiwone sikekan kin ana nume kanna koina. Na kaliyate sanaulu (10) simwawasi kabu kulaoma ugitesipwa kolimai besiele am lolina na uginauli besiele am gite-lobai.” ¹⁴ Yo italam kabu itonagili kaliyate kali baibaiwa sanaulu. ¹⁵ Kaliyate sanaulu imwawasi kabu Daniela mekanakavao yoli yayionane kali koleya sinamwanamwasosi yo sikaiwe kabu muli mena kalikavao tokekan kin ana nume kanna koina. ¹⁶ Mwa togitekalatan kin ana nume kanna yo wainna nige iwowolegili na kan bwaite tano kanna iwolegili kolili. ¹⁷ Yaubada lelelele meuloina yo sonoga meuloina kana katai yo kana paisowa italamwan kilakaiwone yoli esopaline kolili. Tabe Daniela

koina italamwan tomo kenoliyao yo yakenayan meuloili kali bui.

¹⁸ Bolime yaiyona simwawasi besiele bwaite kin iwalo ali yakayakatai kaiwena kabo tobaguna Asipenasi kilakai meuloili iyoganli ilawagili Nebukadinesa koina. ¹⁹⁻²⁰ Kin mekanakavao siedeedede kabo ilobai nige yabo ana katai besiele Daniela, Ananaya, Miseli yo Asalaya ali katai. Bwagana toisabo neli kin ineliyan kolili ilobai kilakaiwone yoli esopali ali sonoga yo ali katai silalakisosi kabo muli mena tokukula meuloili ana kaba lona kalona mena. Kabo kin ikalaili siyamala ana topaisowao. ²¹ Na Daniela imiyamiya kin ana topaisowa kolili kanasiga kin Sailusa tomo Pesiya ana lona iyatubu Babilon koina.

2

Nebukadinesa kenona

¹ Nebukadinesa iloiloina bolime kaigeda na labuina kalona mena kabo kenona ikenoi. Kenonane iyamala ana kaba nuwanuwatu mwa nige sowaswana ikeno namwanamwa. ² Kabo walo iyawasa ana topaisowao sonosogali siya sikatai tawae kani iyawatagili sauga ilalaoma koina mekalikavao tokukula, tokalakalawe yo tosonoga tupwaliyao silaoma na tem kin kenona sibui. Saugana silaoma sitolo kin manna mena. ³ Kabo kin iwalo kolili iba, “Keno yabo yakenoi iyamala yagu kaba nuwanuwatu nuwanuwagu tem kwabui.” ⁴ Kin kainana siyamaisa sikaina Alameiki koina siwaloba, “Oo kin, sowaswana kumiyayai. Kenom kuwalowen na kabui.” ⁵ Kin iwalo tosonoga

kolili iba, “Yagu nuwatu yawasosi bwaite besiele. Tem kenogune nige kwawawalo-masalan yo nige kwabubui kani yawalo siyetomtomwagimiu yo ami nume sisoke-gwaligwalili. ⁶ Tem na kenogune kwawalowenama yo kwabui kani yayamaisamiu na esamiu yakeleisin. Sauga bwaite koina kenogune kwawalowenama na kwabui.”

⁷ Kin kainana siyamaisa yoi siwaloba, “O kin, tem kenomne kuwalo-masalan kani kabui.” ⁸⁻⁹ Kabo kin iwalo kolili iba, “Walo yawasosi, yagu sauga kwayaveyavenuwan yo kwatonatonan tem sauga tupwana kwapeiyamamalawe kaiwena wakataiyako yagu nuwatu ikaiwe yakato tem kenogune nige kwawawalo-masalan kani meuloimiu kami loina kaigeda. Na meuloimiu ami nuwatune yakato kwamwakomwakota kolyau kaiwena kwanuwanuwatu yakato tem sauga imamalawe na yagu nuwatu yabui. Sauga bwaite koina kenogune kwawalo-masalan kabo yakatai sowasowamiu kenone kwabui.”

¹⁰ Tosonoga kin kainana siyamaisa siwaloba, “Oo kin, nige yabo imiyamiya yanuwa yaulina pwatana mena yo sowasowana iginauli besiele am nuwatu. Nige kin yabo bwagana iya ikaiwe o esana ilalaki, nige sauga yabo iwalo yakato ana tosonoga yo ana tokukula ginauli besiele bwaite sginauli. ¹¹ Ginauli bwaite kowa kin nuwanuwam kapaisowai ikololososi, nige tomo yabo sowasowana iwalo-masalan kolyo, siyamo yaubadao, na siya nige simiyamiya tomo kolila.” ¹² Walo bwaite kaiwena kin imunamu-

nai lalakina yo iloina ana tosonoga meuloili Babilon kalona mena siunuili. ¹³ Na loina siginauli yakato tosonoga siunuili, kabo Daniela mekanakavao siloyaili tem siunuili.

¹⁴ Alioki, iya kin ana tokaleyayao kali tobaguna, ikatukatububu yakato ilalau Babilon kana tosonoga iunuyamateli kabo Daniela inuwanuwatu me ana yakasisi ilau koina yo mekanakava siedeedede. ¹⁵ Ineli Alioki koina iba, "Tawae kaiwena kin loina polopolowena bwaite iginauli?" Kabo Alioki kin ana loina yaina iwalowen Daniela koina. ¹⁶ Yo Daniela ilau kin koina ikawanoi tem sauga tupwana iwolena na kenona ibui. ¹⁷ Kabo Daniela ipileyoi ana nume mena yo ana eliyamwao Ananaya, Miseli yo Asalaya ali wasa iwolegili. ¹⁸ Iwalo kolili sikawanoi Yaubada bulibuli mena koina na tem ikatekamkamna-yagili na ginauli bwaite wadawadamnane ikabi-yamayale kolili na tabu siya yo Babilon kana tosonogao siuunuyamateli.

¹⁹ Boniyai luwaluwalina Daniela ikenogite, ginauli wadawadamnawa kana nuwamayale iyawatagili koina kabo Daniela Yaubada bulibuli mena itobalan, ²⁰ iwaloba, "Yaubada iya tosonoga yo tokaiwesosi, tatobalan sauga meuloina. ²¹ Iya bolibolime yo uwalu kali sauga iloiloina-yagili, iya tabe kin ipeili ali kaba miya mena yo ikele-gabaegili yoi. Iya kaiwena katai yo nuwatu namwanamwali iyelima kolila. ²² Ginauli wadawadamna yo didididiuna iyake-nayagila, ginauli bwaite imiyamiya boniboniyai mena ikatai, mayale imiyamiya koina."

²³ Ana tobali imwawasi ikawanoi Yaubada

koina iba, “Kowa tubuguwao ali Yaubada, yakawatoki yo yatobalanagiwo. Sonoga yo kaiwe kuyeyamako kolyau, tawae kakawanoi kaiwena kuyamaisayako kolyau yo kin kenona kuyamayaleyako kabo yakatai tawae kani yawalowen kin koina.”

Daniela kin kenona ibui

²⁴ Kabo Daniela ilau Alioki koina, bwaite kin iwaloba yakato Babilon kana tosonoga iunuyamateli. Iwalo koina iwaloba, “Tabu Babilon kana tosonogao kuunuyamateli. Na kuyoganyau talau kin koina na kenona yabui.” ²⁵ Na saugana koina Alioki Daniela iyogan mekanakava silau kin koina mwa Alioki kin ana wasa iwolena iwaloba, “Tomo yabo yalobai panpanli luwali mena, siya silaomaya Yudiya, iya sowasowana kenomne ibui.” ²⁶ Kin ineli Daniela, esana labuina sipei Belitesesa, koina iwaloba, “Sowasowam kenogu kuwalowenama na kubui?”

²⁷ Daniela kin kainana iyamaisa iwaloba, “Nige tosonoga yabo o tokukula yabo o tokalawe yabo imiyamiya sowasowana na kenomne ilivasi. ²⁸ Yaubada ibomamo imiyamiya bulibuli mena iya sowasowana ginauli wadawadamli iyakenayagila na kowa kin Nebukadinesa iyakenayagiwoko ginauli tawae kani iyawatagili sauga ilalaoma koina. Na saugana ukenokeno kenom ukenoili kali nuwamayale bwaite besiele. ²⁹ Oo kin, saugana ukenokeno am kaba keno mena kabo Yaubada, iya ginauli wadawadamna kali toyamayale, iyakenayagiwo kani tawae iyawatagili sauga ilalaoma koina. ³⁰ Ginauli wadawadamna bwaite iyamayale

koliyau yaina nige besiele yakato yau yagu sonoga tomo meuloili ali sonoga ilalaki-gabaegili, iya iyamayale koliyau yaina kaiwena Yaubada nuwanuwana kenomne kana nuwatu dudulaina ukwatai namwanamwai.

³¹ Oo kin, kenom koina kokotomo lalakina ugitali itotolo manim mena ilalaki yo ipigapigabu kana koleya imatamatausi. ³² Kulukuluna gole koina siginauli gamwagamwalina yo ni-mana siliba koina siginauli diyana yo gasana kopa koina siginauli. ³³ Kae bilana aeyan koina siginauli yo kaena pwatana yo diyana aeyan yo bwatano koina siginaulili. ³⁴ Saugana kumanman-kulakula kabo veku lalakina itakepomaya tailabe mena nige tomo yabo ikakabikalatan. Kokotomo kaena pwatana mena besiele aeyan mekanakava bwatano sipaisowai koina ikoi yo iko-mumumumu. ³⁵ Sauganane koina aeyan, bwatano, kopa, siliba, yo gole isipimumumuli. Mumuli sikikiu molosi besiele witi mosomosona meuloina yaumai iyui-kalai nige leleyanna ipapagan. Kabo vekuwa iyamala koya lalakina yo yanuwa yaulina meuloina iloyapowon. ³⁶ Kenomne bwaite besiele na sauga bwaite kani yabui.

³⁷ Oo kin, kowa kin meuloili ali kin. Yaubada iya bulibuli mena ipeiwo kowa kali toloina lalakina, kaiwe yo wasawasa iyeyawa koliwo. ³⁸ Tomo yo man siya bwatano mena yo man siya sievaeva yo toisabo dedei koina simiyamiya, ipeiwo kuloinayagili. Kulukuluna bwaimwa gole koina sipaisowai kana katai bwaimwa kowa. ³⁹ Mulim mena kabo kaba lolina yaboyoi kani

itolo na iyamo nige ana kaiwe besiele am kaba laina ana kaiwe, kaiwena kaba loine siliba. Kabo mulina mena kaba laina yaiyonana kani itolo yo yanuwa yaulina meuloina iloinayan, kaba loine ana kaiwe besiele kopa.

⁴⁰ Yo mwawamwawasina kaba laina esopalina ana kaiwe besiele aeyan, kaiwena aeyan sowaswana ginauli meuloina isapi-kepokepoli yo isapi-gaogaolili. Mwa kaba loine kani kaba laina bagubagunali meuloili itabe-gwaligwalili.

⁴¹ Ugitaiyo kaena pwatana yo kaena gibuli aeyan mekanakava gulewa sginauli. Kana dudulai bwaite besiele. Kaba loine tomoliyao nige siyayaboda kaigeda kaiwena aeyan yo gulewa nige sipapatu namwanamwa kabo boda labui kani siyawatagili. Yo tabe kaba loine ana kaiwe tupwana besiele aeyan yo tupwana besiele gulewa, kaiwena aeyan ikaiwesosi na gulewa nigele, gulewa mwayamwayau itata-gaogaoli yo ilotaketakepo. ⁴² Kaena gibuli aeyan mekanakava gulewa sginauli. Besiele kaba loine kikiuna ikaiwe, kikiuna ibelu. ⁴³ Ugitai aeyan mekanakava gulewa siebweli kana katai bwaite besiele. Boda labuine kani mekalikavao sikasole na sitonan tem siyaboda kaigeda na nige sowasowali, besiele nige sowaswana aeyan mekanakava gulewa taebweli namwanamwaili.

⁴⁴ Kinyao bwaine ali sauga laina kalona mena kabo Yaubada bulibuli mena kaba laina yabo iyatolo kaba laina bwaine nige kanasiga ipapagan, nige sowana kaba laina yabo ilaoma ilikwai yo kaba laina bwaite iya meuloina itabe-gwaligwalili yo iya imiyayai. ⁴⁵ Na besiele ugitai

veku itakepoma tailabe mena, nige tomo yabo ikakabi-kalatan, yo aeyan, kopa, bwatano, siliba yo gole iko-mumumumuli. Yaubada Tomiyasae-sosi iyakenayagiwoko tawae kani iyawatagili sauga ilalaoma koina. Kenomne yawasosi yo sowasowana yagu bui ukawa-yawasosi-yan.”

⁴⁶ Kabo kin Nebukadinesa italu-pwaopwaom Daniela manna mena, yo iloina pwaoli sigabu yo tabe ginauli bwalaina namwanamwana sigabu Daniela kana yakasisi kaiwena. ⁴⁷ Iwalo Daniela koina iwaloba, “Am Yaubada yaubadao meuloili ali Yaubada, yo kinyao ali guyau, yo iya ginauli wadawadamli kali toyamayale. Yakatai bwaite kaiwena ginauli wadawadamnane kuwalomasalan.” ⁴⁸ Kabo kin paisowa saesaena yo ana mulolo meuloina iwolena Daniela koina. Kabo ipei Babilon dedeina iloinayan yo tabe ipei Babilon tosonogao meuloili ibagunayagili. ⁴⁹ Yo Daniela ikawanoi kin koina yakato Setaleki yo Misake yo Abedenigo ipeili dedei Babilon sigite-kalatan. Na Daniela iya kin kana tosagu yo imiyamiya kin ana nume mena.

3

Kin Nebukadinesa kokotomo yabo iyatolo

¹ Kin Nebukadinesa iloina gole sikalai kokotomo yabo siginaulti kana sae tuwenti seben mitas yo kana tabataba mitas yaiyona. Kokotomone siyatolo Dula kwabuna mena, dedei Babilon kalona mena. ² Na kin walo iyawasa ana topaisowa meuloili simiya-gogo, gavana, siya

gavana yaulili mena, toloinao, mane kana togitekalatan, toyatala yo dedeine kana topaisowao meuloili. Iwalo simiya-gogo kokotomone kana walo-mulolo kaiwena.

³ Kabo topaisowa esaliyao lalakili simiya-gogo kokotomo kana walo-mulolo kaiwena na sitolo kokotomo manna mena. ⁴ Sauganane koina kin ana todedede yabo iyoga kainana lalakina iwaloba, “Yanuwa tomoliyao meuloimiu, kwapi uloi uloi yo kaina uloi uloi, kami lina bwaite besiele. ⁵ Saugana tem bwagigi, igo, gita, gwelulu yo kaba kevenuvenu uloi uloi kainali kwabenalan mwayamwayau tutulimiu kwatalusakonayagili na kwapwalou kokotomone koina, bwaimwana kin iyatolo. ⁶ Tem yaiya nige tutulina itatalu-sakonayani yo nige ipwapwalou koina iya kani sigabaen mayau wedowedolina kaikaiwena koina.” ⁷ Na saugana tem bwagigi, igo, gita, gwelulu yo kaba kevenuvenu uloi uloi kainali sibenalan yanuwa meuloina tomoliyao kwapi uloi uloi yo kaina uloi uloi tutuliliyao sitalu-sakonayagili yo sipwalou kokotomone koina, bwaimwa kin Nebukadinesa gole koina iginauli mwa iyatolo.

Yudiya yoli yaiyona nige sipwapwalou kokotomone koina

⁸ Sauganane Babilon ana tosonogao tupwaliyao silaoma kin koina yo Yudiya tomoliyao sikawa-naenae-yagili. ⁹ Siwalo kin Nebukadinesa koina siwaloba, “Oo kin, sowasowana kumiyayai. ¹⁰ Kowa kin loinane uginauli yakato saugana tem bwagigi, igo, gita, gwelulu yo

kaba kevenuvenu uloi uloi kainali kabenalagili, meuloimai tutulimai katalu-sakonayagili yo kapwalou kokotomone koina. ¹¹ Na kuwalo yaiya tem nige tutulina itatalu-sakonayani iya kani sigabaen mayau wedowedolina kaikaiwena koina. ¹² Na Yudiya tomoliyao tupwaliyao siya kupeili dedei Babilon siloinayan, Setaleki, Misake yo Abedenigo siya nige am lolina sibebe-nalan. Nige sitatapwalolo am yaubadao kolili yo nige sipwapwalou kokotomone koina.”

¹³ Sauganane koina kin Nebukadinesa imunamunai lalakina kabo iwalo yoli yaiyonane silawagilima koina. ¹⁴ Kabo Nebukadinesa ineli iba, “Setaleki, Misake yo Abedenigo, gubesi, walo yawasosi nige kwatatapwalolo yagu yaubadao kolili yo nige kwapwapwalou kokotomone yayatolone koina? ¹⁵ Tem saugana bwagigi, igo, gita, gwelulu yo kaba kevenuvenu uloi uloi kainali kwabenalan, tem tutulimiu kwatalu-sakonayagili yo kwapwalou kokotomone koina kani kwanamwanamwa. Na tem nige kwapwapwalou koina kani sigabae-luseyagimiu mayau lalakina kalona mena. Toisabo yaubada sowasowana ileboimiu mayaune koina?”

¹⁶ Setaleki, Misake yo Abedenigo kin kainana siyamaisa siba, “Oo kin Nebukadinesa, nige sowana tawae kawalowen koliwo ginauline kaiwena. ¹⁷ Tem kuwalo sigabae-luseyagimai mayau lalakina kalona mena Yaubada bwaite kapwalopwaloune koina iya sowasowana ileboimai mayaune koina yo besiele am lolina koina. ¹⁸ Na ukwatai bwaite, bwagana tem nige ileboimai, kani nige kapwapwalou am yaubadaone

kolili yo nige tutulimayao katatalu-sakonayagili kokotomone bwaite kuyayatolone koina.”

¹⁹ Kabo Nebukadinesa manna iyapwalala, imunamunai lalakina Setaleki, Misake yo Abedenigo kolili yo iwalo ana topaisowao kolili mayau sipei-tubali yo wedowedolina ilalaki molosi. ²⁰ Yo iwalo ana tokaleyayao siya kaikaiweli kolili tatao yaiyonane sipankikili yo sigabae-luseyagili mayau lalakina kalona mena. ²¹ Kali kaleko meuloili siyalikwali iyatubu kulukululi mena kanasiga kaeli mena kabo sipanli yo sigabae-luseyagili mayau lalakina kalona mena. ²² Na saugana tokaleyayao siya Setaleki, Misake yo Abedenigo sigabaegili mayaune koina tokaleyayao siboma sigabuli yo siboita kaiwena mayau kalapulupululuna iwedowedoli sosi yo kin ana lolina ikaiwe. ²³ Yo tomone yaiyonane mekali pan sitaluya mayau kalapulupululuna lalakina luwana mena.

Yaubada tomo yaiyonane ileboili

²⁴ Kabo kin Nebukadinesa isagena-tolo kaiwena nuwana ipwanopwano yo ineli kana tosaguwo kolili iba, “Tomone tapanli yo tagabae-luseyagili mayau koina kali baibaiwa yaiyona, wa?” Na kana tosaguwone siwalo, “O kin besiele.” ²⁵ Yo kin iwaloba, “Yagitaili tomo yoli esopali silolokeikeile mayau kalona mena kali pan sitalivasiko nige yoli siwewedoli. Na iya esopaliline kana koleya besiele yaubada yabo natuna.” ²⁶ Nebukadinesa iutu-lau mayau lalakina salina mena kabo iyoga iba, “Setaleki, Misake yo Abedenigo, Yaubada Tomiyasaesosi

ana topaisowao komiu, kwayawatagilima.” Kabo siyawatagilima.

²⁷ Gavana yo siya tabe gavana yaulili mena, toloinao yo kin kana tosaguwo sitolo-takikilagili tomone sigitagitaili. Na nige mayau wedowedolina yabo kilakilalana yoli mena sigigitai, yoli wiyali yo kali kaleko nige siwewedoli yo nige mayau bwalaina yabo kolili. ²⁸ Yo kin Nebukadinesa iba, “Setaleki, Misake yo Abedenigo ali Yaubada tatobalan iya ana anelose iyawasa yo ana topaisowao yaiyona ileboili. Siya ali meli sipei koina na kainagu nige sibebe-nalan na sitalamwagili siboita nige nuwanuwali Yaubada uloina koina sipwalou sibomamo ali Yaubada koina. ²⁹ Bwaite yagu loina tem tois-abo tomo nuwana yanuwa o nuwana kaina Setaleki, Misake yo Abedenigo ali Yaubada koina iwalo-sinasinali yo nige iyayakasisi-yan tomonane yona kani siyetomtomwani yo ana nume sisoke-gwaligwali. Kaiwena nige yaubada yaboyoi imiyamiya yo sowasowana ileboila besiele bwaite.” ³⁰ Kabo kin kaba miya saesaena iwolena Setaleki, Misake yo Abedenigo kolili dedei Babilon kalona mena.

4

Nebukadinesa mayau lalakina ikenoi

¹ Yau kin Nebukadinesa. Kateguwao komiu meuloimiu. Wasa bwaite yayawasa yanuwa meuloina tomoliyao kolimiu kwapi uloi uloi yo kaina uloi uloi yanuwa yaulina pwatana mena.

² Sauga bwaite nuwanuwagu ami wasa yaeyawa

ginauli kaba nuwapwanopwano yo yakenayan bwaite kaiweli Yaubada Tomiyasaesosi iyakenayagau. ³ Ana paisowa kaba nuwapwanopwano. Ana kaiwe ilalaki nige sowasowana tawalo. Ana lolina, lolina miyamiya yaina tabe ana kaba lolina imiyamiya yaso yo yaso kolili.

⁴ Yau Nebukadinesa yamiyamiya yagu nume mena, yagu miyamiya inamwanamwasosi yo yayaliyaya sauga meuloina. ⁵ Muli mena yakenokeno yagu kaba keno mena, kabo kenogu yakenoi yakenayan yabo yagitai yo yamatausi lalakina. ⁶ Kabo yawalo tosonoga meuloili siya simiyamiya Babilon koina silaoma yo kenogu sibui. ⁷ Saugana tokukula, tokalakalawe yo tosonoga meuloili silaoma yo kenogu yawalowen kolili na nige sowasowali sibui.

⁸ Kabo muli mena Daniela yawalo ilaoma na iboma kenogune yawalowen koina. Iya esana yapei Belitesesa yagu yaubada ana waliesa yo Yaubada yakayakasisina yaluyaluwana imiyamiya koina. ⁹ Yawaloba, “Belitesesa, tosonoga ali tobaguna kowa, yakatai Yaubada yakayakasisina yaluyaluwana imiyamiya koliwo, ginauli meuloina wadawadamli sowasowam na kenogune iyaele bwaite nuwanuwagu kubui. ¹⁰ Saugana yakenokeno yagu kaba keno mena kabo yakenayan yabo iyawatagili koliyau. Mayau malamalawena yagitai itotolo yanuwa yaulina luwaluwalina mena. ¹¹ Mayau ikin ilalaki yo ikaiwe kanasiga isae itupa bulibuli mena kabo tomo meuloili yanuwa yaulina mena sowasowali sigitai. ¹² Na

liguna kana koleya inamwanamwa yo kanna ibaibaiwa sowasowana tem tomo meuloili sikekan koina. Lolonnane koina yakayakan ule ali kaba kaiyawasi silobai, yo lagalagali kolili man sievaeva ali noi siginaulili. Tomo yo yakayakan meuloili sikekan koina.

¹³ Yakenayan kalona mena bwaite yagitai yagu kaba keno mena anelose yabo yagitai ilobimaya bulibuli mena iya tosagenawasa. ¹⁴ Iyoga kainana lalakina mena iba, 'Mayau wakoyaguli, lagalagali wakogasigasili liguliyao kwapupuli yo kanna kwayasulu debadebalala. Yakayakan siya simiyamiya yaulina mena yo siya ali noi siginauli lagalagali kolili kwatawoili silau. ¹⁵ Na mayau tuutuna yo lamna kwapan-kalatagili aeyan yo kopa koina na imiyamiya bwatano kawasi luwana mena. Tomone ikenokeno kawasi mena yakayakan mekanakavao wabumali koina yona ibuta. ¹⁶ Bolime seben kalona mena ana nuwatu yo ana katai nige besiele tomo na besiele yakayakan ali nuwatu yo ali katai. ¹⁷ Loinane bwaite kai aneloseyao tosagenawasa kayawasa kabo tomo meuloili sikatai Yaubada Tomiyasae-sosi kaba loina meuloina yanuwa yaulina mena iya ibomamo iloinayan. Iya sowasowana kaba loina isoiyan tomo igite-sipwai koina bwagana iya esana nige ilalalaki.'

¹⁸ Na kenogu bwaite yau kin Nebukadinesa yakenoi iyaele bwaite. Kowa Belitesesa nuwanuwagu kubui na yabenalan kaiwena tosonoga meuloili siya simiyamiya yagu kaba loina koina nige sowasowali sibui. Na kowa sowasowam yawasosi kaiwena Yaubada

yakayakasisina yaluyaluwana imiyamiya koliwo.”

Daniela kin kenona ibui

¹⁹ Saugana yagu walo yaemwawasi kabo Daniela, iya esana siba Belitesesa, inuwanuwatu lalakina yo katena iwakaka. Na yau kin yawaloba, “Belitesesa tabu kenone kana dudulai kaiwena kunuwanuwatusosi.” Belitesesa kainagu iyamaisa iba, “Yagu Guyau, temga kenom kana dudulai ilau kam tokalomagigili kolili na tabu ilalaowa koliwo. ²⁰ Mayau ikin me ana kaiwe ilalaki isae kanasiga itupa bulibuli mena kabo tomo meuloili yanuwa yaulina mena sowasowali sigitai. ²¹ Liguna kana koleya inamwanamwa yo kanna ibaibaiwa, sowasowana tomo meuloili sikekan koina. Lolonnane koina yakayakan ule mena ali kaba kaiyawasi silobai yo lagalagali kolili man meuloili sievaeva ali noi siginaulili. ²² O kin, mayau bwaite iya kowa. Kowa kumiyasae yo ukaiwe am kaiwe ilalakisosi, isae kanasiga itupa bulibuli mena yo am kaba loina ilau yanuwa yaulina dedeina meuloina koina.

²³ Oo kin, kenomwa koina anelose yabo ugitali iya tosagenawasa ilobimaya bulibuli mena yo iba, ‘Mayau wakoi iguli yo lagalagana wakogasi-gasili na tuutuna aeyan yo kopa koina kwapan-kalatan yo kwapei imiyamiya kawasi luwana mena yo lamna imiyamiya bwatano kalona mena. Wabumali tomo yabo yona kani iula-butabuta besiele ule yakayakan kanasiga bolime seben imwawasi.’ ²⁴ Oo kin, kenom kana bui yo kam loina bwaite Yaubada Tomiyasaesosi

iginauli kani iyawatagili koliwo besiele bwaite.
²⁵ Kani sitawoiwo tomo manli mena na kulau ule mena yakayakan mekamkavao kwamiya toyawa. Kani kawasi ukwan besiele bulumakau yo kwapim wabumali iula-butabuta bolime seben kalona mena kani kowa besiele kanasiga tem ukwatai yakato Yaubada Tomiyasaesosi kaba lolina meuloina yanuwa yaulina mena iya ibo-mamo iloinayan yo iya sowasowana kaba lolina isoian tomo igite-sipwai koina. ²⁶ Lolina bwaite anelose iwalowen iba, "Tuutu yo lam simiyamiya bwatano mena' kana bui bwaite besiele, 'Am kaba lolina kani siyeyawa-yavivilayoi koliwo' saugana tem ukwatai yo kuwalo-masala yakato Yaubada iya yanuwa yaulina kana toloina. ²⁷ Oo kin, nuwanuwagu yagu walo kubenalan mumugana naenaena kusikotanan na mumugana namwanamwana kumuliya yo tobubutuma kunuwatu-kalatagili na mesabana am miyamiya kana bolime simamalawe."

Keno iyamala yawasosi

²⁸ Yo ginauli meuloina iyawatagili yau kin Nebukadinesa koliyau besiele Daniela ana walo. ²⁹ Waikena tuwelo simwawasi, kabo sauga yabo yalolokeikeile yagu nume pwatana mena Babilon koina. ³⁰ Kabo yawalo-gagasa yaba, "Aa, o Babilon, walo yawasosi kulalaki. Yagu kaiwe mena yakabiwo yagu kaba miya wasawasana kaiwena na tem tomo meuloili esagu sikeleisinnan." ³¹ Yagu walo nige yaemwawasi, yo kaina yabo yabenalan ilobima bulibuli mena, iba, "Kin Nebukadinesa, kubenalan. Sauga bwaite am

kaba laina yakele-gabaen. ³² Kani nige kumiyamiya tomo luwali mena na kani sitawoiwo ule mena na yakayakan mekamkavao kwamiya toyawa, kabo kawasi ukekakekan besiele bulumakau bolime seben kalona mena, kanasiga tem ukwatai yakato Yaubada Tomiyasaesosi kaba laina meuloina yanuwa yaulina mena iya ibomamo iloinayagili yo iya sowasowana kaba laina isoiyan tomo igite-sipwai koina.”

³³ Sauga bwaite koina yau Nebukadinesa walone iyamala yawasosi koliyau yo sitawoiyau tomo manli mena na kawasi yakekakekan besiele bulumakau yo wabumali koina kwapigu ibuta. Kabo itogu ikin besiele magesubu wiyana. Yo nimagu gibuliyao simamalawe besiele man gibuliyao. ³⁴ Bolime seben simwawasi kabo mangu isae bulibuli mena yo yakawanoi kabo nuwatu namwanamwana ilaoma koliyau. Na Yaubada Tomiyasaesosi yatobalan yo yayakasisiyan yo walo-mulolo yaolena koina, iya yawasina miyamiya yaina sauga meuloina. Ana laina, laina miyamiya yaina yo ana kaba laina imiyamiya yaso yo yaso kolili. ³⁵ Tomo meuloli yanuwa yaulina pwatana mena, ali katai igitai besiele ginauli bwagabwaga. Aneloseyao bulibuli mena yo tomo yanuwa yaulina mena simiyamiya ana laina yaulina mena. Nige sowana tomo yabo ana nuwatu itom yo nige sowasowana sineli ana paisowa kaiwena.

³⁶ Saugana nuwatu namwanamwana iyawatagili koliyau yo yanamwanamwa kabo tomo siyakasisi-yagau besiele kin kali yakasisi. Yagu topaisowa lalakili yo yanuwa kana

tobagunao sikalaiyau kabo yagu kaba miya kaba lona kalona mena siyeyama-yavivila kabo esagu ilalakisosi, nige besiele beyabeyana. ³⁷ Yau Nebukadinesa, sauga bwaite Yaubada iya kin bulibuli mena esana yakeleisin, yatobalan yo yawaloseyan, kaiwena ginauli meuloina siya iginaginaulili sidudulai yo sitoyatoyawa. Na siya sigagasa iya sowasowana ipei-yataluli.

5

Lelelele imayale nume kana bilibili mena

¹ Nebukadinesa iboita kabo natuna esana Belisasa kaba loinane ikalai. Kin Belisasa soi lalakina iginauli, kabo mekanakavao towasawasa kali baibaiwa tausan kaigeda sikekan yo wain sinuma toyawa. ² Saugana Belisasa wain inuma-tonan mwa iloina komwa bwaimwana gole yo siliba koina siginauli sikalailima koina bwaine tamana Nebukadinesa ikalailiya Yaubada ana Nume Tabu Yelusalema koina. Kin nuwanuwana wainenao yawasosi yo wainenao tupwaliyao yo tabe towasawasa mekalikavao sinuma komwane kolili. ³ Yo komwa sikalailima kabo kolili meuloili sinuma. ⁴ Saugana wain sinumanuma ee kabo sitobatobali yaubadao kolili, siya gole, siliba, kopa, aeyan, mayau yo veku koina siginaulili. ⁵ Sauganane koina tomo nimana gibuna iyawatagili kin ana nume kalona mena dedeine toweya mayale ana kaba take salina mena. Iyatubu nimana gibuna mena ilelelele bilibili mena na saugana ilelelele kin manna ilau igitagitai. ⁶ Imatausi yo nuwana ipwanopwano,

manna iyapwalala yo manna kana koleya ibui yo yona itabutabubu.

⁷ Kabo kin tokukula, tokalakalawe yo tosonoga meuloili Babilon kalona mena iyoga-gogonagili kabo iwalo kolili iwaloba, “Yaiya tem lelelene iyasili yo ikabi-yamayale kolyau towasawasa ali kaleko ilikwa yo kali galogalo igaloi. Tabe iya kani tolaina lalakina yaiyonana ana kaba miya ikalai.” ⁸ Kabo kin ana tosonogao meuloili silaoma na nige sowasowali lelelene siyasili yo sikabi-yamayale koina. ⁹ Kabo kin imatausi lalakina, na kana koleya ibui yo mankaluwa isaei. Besiele siya towasawasa mekanakavao nuwali ipwanopwano molosi. ¹⁰ Kin mekanakavao towasawasa sitalawauwau kabo kainali kin sinana ibenalan yo ilusae kaba miya soina koina yo iwaloba, “O kin, sowa-sowana kumiyayai, tabu kumamatausi yo kam koleya inanae. ¹¹ Tomo yabo imiyamiya am kaba laina kalona mena, iya Yaubada Tomiyasaesosi yakayakasisina yaluyaluwana imiyamiya koina. Tamam ana sauga laina koina tomonane sigitai ana sonoga yo ana katai ilalaki besiele yaubadao ali katai. Kabo tamam kin Nebukadinesa tomonane igite-sipwai siya tokukula, tokalakalawe yo tosonoga meuloili ali tobaguna. ¹² Tomone iya Daniela esana yaboyoi kin ipei Belitesesa. Ana katai yo ana sonoga ilalaki. Besiele tabe sowasowana keno ibuili, pilepilele kali dudulai ilivasili yo ginauli wadawadamli iyamayaleli. Na kuyogan iya kani lelelene ilivasi.”

Daniela lelelele ibui

¹³ Kabo Daniela siyoganama kin koina yo kin ineli iba, “Kowa Daniela, Yudiya panpanna yabo, komiu tamagu ikalaimiuya Yudiya koina, wa? ¹⁴ Yabenalan yakato Yaubada yakayakasisina yaluyaluwana imiyamiya koliwo tabe am sonoga yo am katai ilalakisosi. ¹⁵ Na yawalo tosonoga yo tokukula siyoganlima koliyau na lelelelene siyasili yo kana dudulai siwalowen na nige sowasowali. ¹⁶ Na yabenalan kowa sowasowam ginauli wadawadamli kuyamayaleli. Yo tem lelelelene kuyasili kana dudulai kuwalowen kani yawalo towasawasa kali kwama siyakwamaiwo yo kali galogalo ugwaloi. Kabo kowa Babilon kana tolaina lalakina yaiyonana ana kaba miya ukwalai.”

¹⁷ Kabo Daniela kin kainana iyamaisa iwaloba, “Am mulolone genuwagu, o tem nigele, kuwolena tomo uloina koina. Na lelelelene kani yayasili yo yalivasi koliwo. ¹⁸ Oo kin, Yaubada Tomiyasaesosi tamam Nebukadinesa ipeiseyani kaba laina lalakina iwolena koina yo iyawasawasao. ¹⁹ Ana miya sae kaiwena kabo tomo meuloili yanuwa uloi uloi yo kaina uloi uloi simatausan. Tem nuwanuwana yabo iunuyamate, iunuyamate mowoi. Tem nuwanuwana yabo ileboi kani ileboi. Besiele tem nuwanuwana yabo ipeiseyani o ipeilobiyeeni ginauli besiele ana nuwatu. ²⁰ Iya ana gagasa yo katena ana kololo yo ana gamwapanapanawa kaiweli kabo Yaubada ana kaba laina yo ana wasawasa ikele-gabaegili. ²¹ Yaluyaluwana besiele ebaebai ule yaluyaluwali sitawoi ilau ule mena yo nige imiyamiya tomo luwali mena.

Na donki ule mekanakavao simiya toyawa yo kawasi ikekan besiele bulumakau ikeno-keno bwagabwaga yo wabumali yona iyabuta kanasiga ikatai yakato Yaubada Tomiyasaesosi kaba loina meuloina yanuwa yaulina mena iloinayan, iya sowasowana kaba loina isoiyan tomo siya igite-sipwaili kolili.

²² Na bwagana kowa Nebukadinesa natuna nige kaba gite ukwakalai koina na kunuwalobi. ²³ Kuboma kupei-seyagiwo yo Guyau bulibuli mena nige kuyayakasisi-yan na kuwalo komwa bwaite sikalailiya ana Nume Tabu koina na sikalaiyama koliwo yo wainemwao yawasosi yo wainemwao tupwaliyao mekalikavao towasawasa komwane kolili kwanuma. Kabo kwatobatobali yaubadao bwaite siginaulili siliba, gole, kopa, aeyan, mayau yo veku kolili. Yaubadao bwaite siya nige manli, nige tenali yo nige ginauli yabo sikakatai. Na Yaubada bwaite yawasim yo am gogo meuloili iloinayagili, nige kuyayakasisi-yan. ²⁴ Bwaite iya kaiwena Yaubada nima yabo iyawasa kolimiu na wagitai ilelelele nume bilibilina mena. ²⁵ Lelelele kana walo bwaite. Mene, mene, tekeli, pasin. Na kana bui bwaite besiele. Yasili, yasili, liye, yakasa. ²⁶ Na walo kana dudulai bwaite besiele. Yasili, Yaubada am loina kana kaliyate iyasilili na nige sibabaibaiwa kaiwena kikiunamo iyemwawasili. ²⁷ Liye, Yaubada kam polowe iliyeyako kaba liye koina yo ilobai yakato kowa kumalamalaesosi.* ²⁸ Yakasa, am kaba loina iyaele kani ikelegabaen yo iyakasa

---

* **5:27** Bwaite iwalowalo mumuga namwanamwana kaiwena

iyauyan Mediya yo Pesiya kolili.” ²⁹ Kabo kin Belisasa iwalo ana topaisowa kolili towasawasa kali kwama sikalaiyama Daniela siyakwamai yo galogalo bwaine gole koina siginauli siyagalotakikili galogalona mena. Kabo kin Belisasa Daniela ipeiseyan iyamala toloina yaiyonana Babilon koina.

³⁰ Boniyainane koina tomo Mediya silaoma Belisasa, Babilon ali kin siunuyamate. ³¹ Kabo Daliyasi, tomo Mediya ana bolime sikisti tu (62) Belisasa ana kaba loina ikalai.

6

Daniela sigabaen laiyan ali gula mena

¹ Daliyasi gavana kali baibaiwa andeledi yo tuwenti (120) igite-sipwaili ipeili ana kaba loina dedeina meuloina sigite-kalatan. ² Toloinao lalakili yaiyona tabe igite-sipwaili, yabo iya Daniela, yo gavana meuloili ali paisowa sigitagitai, tabu kin ana paisowa inanae. ³ Kin igite-lobai Daniela ana paisowa toloinao yo gavana meuloili inamwanamwa-gabaegili kabo inuwanuwatu yakato kaba loina meuloina iwolena Daniela iloinayan. ⁴ Saugana toloina lalakili yo gavana wasane sibenalan kabo simunamunai yo kamwasa siloyai Daniela ana paisowa kalona mena yakato tem siyakewai. Na nige sowasowali kaiwena iya Daniela tomo dudulaina nige ana nae ipapagan. Yo ana paisowa meuloina inamwanamwa. ⁵ Kabo sinuwanuwatu yo sibomayoi siwaloba, “Kani nige ana nae yabo talolobai na tayayakewai. Na tatonan tem ala

yakewane yaina taloyai tapwalolo ana dedei mena.”

⁶ Kabo tomo bwaitete siyaboda kaigeda silau kin koina yo siwaloba, “Oo kin Daliyasi, sowa-sowana kumiyayai. ⁷ Kai bwaite am kaba loina kagite-kalatan tololina lalakili, gavana, siya gavana yaulili mena yo toloinao meuloimai ama nuwatu kaigeda tem loina yabo uginauli yo kuyakaiwe-yawasosiyen. Loinane bwaite besiele, kaliyate kana baibaiwa teti (30) kalona mena tabu tomo sikakawanoi yaubada yabo o tomo yabo koina, kowamo kin koliwo. Yaiya tem loiane nige ibebenalan, kani sigabaen laiyan ali gula mena. ⁸ Oo kin, loina uginauli kabo iyamala ala loina yawasosi na tem tabu tabubui, imiyayai besiele Mediya yo Pesiya ala loiane kana kamwasa.” ⁹ Kabo Daliyasi loiane ikawa-yawasosiyen.

¹⁰ Saugana Daniela ibenalan loiane kin ikawa-yawasosiyen, kabo ipileyoi ana nume mena isae kewa mena yo ilusae ana biliutusi kalona mena, tutulina italu-sakonayan tomlape bwaite kana koleya ilauyoi Yelusalema kaiwena, kabo ikawakawanoi ana Yaubada koina. Kaliyate kaigeda kaigeda ikawakawanoi meyaiyona besiele sauga meuloina ipaipaisowai. ¹¹ Na Daniela kana tokalomagigili silau yo Daniela silobai ikawakawanoi ana Yaubada koina. ¹² Yo meuloili silau kin koina, kabo sineli siwaloba, “Tauna kona loina kupaisowai yakato kaliyate teti kalona mena tomo meuloili tabu sikakawanoi yaubada yabo o tomo yabo koina, kowamo kin koliwo. Na kuwalo yaiya tem

loinane ilikwai, kani sigabaen laiyon ali gula mena. Besiele, wa?" Kin kainali iyamaisa iwaloba, "Walo yawasosi, loinane imiyayai, besiele Mediya yo Pesiya ala lolina kana kamwasa. Mwa nige sowasowana tabui yoi." ¹³ Kabo siwalo kin koina siba, "Daniela, iya Yudiya panpanna yabo nige iyayakasisi-yagiwo besiele am lolina nige ibebenalan. Kaliyate kaigeda kaigeda ikawakawanoi me yaiyona ana yaubada koina."

¹⁴ Saugana kin wasana ibenalan nuwana inaesosi kabu itonan yakato Daniela ileboi inuwanuwatu-keikeile kanasiga dabwelo isugu.

¹⁵ Na tomoliyaone sipileyoi tabe kin koina siba, "Oo kin, ukwataiyako, tem kin lolina yabo ikawa-yawasosiyen nige sowana tabui kaiwena Mediya yo Pesiya ala lolina besiele bwaite."

¹⁶ Mwa kin iwalo Daniela siyoganama yo sigabaen laiyon ali gula mena yo iwalo Daniela koina iba, "Inamwanamwa tem iya am Yaubada iya koina sauga meuloina kupwalopwalou ileboiwo." ¹⁷ Kabo Daniela sigabae-yatalu laiyan ali gula mena, yo veku sikalai gula gamwana sipei-kausi. Yo kin ana yakasisi kana kilakilala mekanakavao towasawasa kali kilakilala sipeili veku koina, tabu tomo yabo gulane koina ilulusae na tem Daniela ileboi. ¹⁸ Yo kin ipileyoi ana nume mena inuwanuwatu lalakina kabu boniyainane nige ikekekan, nige iyayaliyaya yo nige ikekeno namwanamwa.

¹⁹ Yanuwa ilayan dabwelo imwalisae kabu kin itolo mwayamwayau ilau laiyan ali gula koina.

²⁰ Saugana iyawatagili gula salina mena kabu

iyoga-valavalam Daniela koina iba, “Daniela, Yaubada meyawasina ana topaisowa. Gubesi, am Yaubada koina sauga meuloina kupwalop-waloune ileboiwo laiyon kolili?” ²¹ Daniela kin kainana iyamaisa iba, “Oo kin, sowasowana kumiyayai. ²² Yagu Yaubada ana anelose iyawasa ilaoma laiyon gamwali ikausili, mwa nige sikakanyau. Ipaisowai besiele kaiwena igiteyau mumugagu idudulai manna mena. Besiele tabe nige nae yabo yagiginauli kowa kin koliwo.” ²³ Mwa kin iyaliyaya lalakinna yo iwalo Daniela sitabei-sinanama gula mena. Saugana sitabei-seyanama, kabo yona sigitai nige yabo inanae, kaiwena ana Yaubada imeliyan. ²⁴ Kabo kin iwalo siya Daniela kana toyakewa mwakomwakota meuloili sikabikalatagili yo sigabae-yataluli laiyon ali gula mena waineliyao yo natuliyao mekalikavao. Nige naga sitatalu gula kalona mena na laiyon silokapusele yo tuwatuwali sikapu-golugoluli.

²⁵ Kin Daliyasi walo iyawasa yanuwa meuloili tomoliyao kolili kwapi uloi uloi yo kaina uloi uloi ana kaba loina kalona mena iba, “Kateguwao komiu meuloimiu. ²⁶ Bwaite yagu loina tomo dedei meuloina yagu kaba loina kalona mena Daniela ana Yaubada kwanuwatu-kalatan yo kwayakasisi-yan. Iya Yaubada meyawasina yo iya miyamiya yaina. Ana kaba loina nige sowasowana kita tomo talikwai, ana kaiwe nige imwamwawasi. ²⁷ Iya kala toyamayale yo kala tolebo ginauli kaba nuwapwanopwano ipaisowaili bulibuli mena yo yanuwa yaulina mena. Daniela ileboi yo laiyon nige sikakan.”

²⁸ Kabo Daliyasi, yo Sailusa game Pesiya, ali sauga kin koina, Daniela ana miyamiya in-
amwanamwa yo esana ilalaki.

Buki Tabu Beyabeyana
Portions of the Old Testament in the Tubetube
dialect of the Bwanabwana language of Papua New
Guinea
Hap Olpela Testamen long tokples Tubetube long
Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Switzerland

Language: Tubetube (Bwanabwana) (Bwanabwana)

Dialect: Tubetube

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-08-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

042e5838-dfa8-53eb-a7b1-98ea25bec4b7